

Y 2 Ex. — t, Jupiters Drabanter, som i Bref inskickat en 100 Riksdalers Sedel i utbyte för 100 mina Sedlar, ärhindras at återhämta den, så wida de upgifwit ingen annan adress än Planeten Jupiter, til hwilken ingen Postgång ifrån Stockholm är inrättad, ej heller wet jag något säkert ställe — Jag ärnar emedlertid deponera den på något säkert ställe såsom Präst-Cellan &c.

Utgif.

Announce.

Detta Dagblad utkommer 3 gånger i weckan, näml. Måndag, Onsdag och Fredag kl. 8 om mornarne då Helgedag ej infaller, i Boklådan wid Riddarhus-Torget mitt emot Rådstugan. Där säljes första Skäcken komplett i 2 band, för 1 R:d. 16 s. Hwarje band kan ock säljas särskilt, samt Eloisas Bref til Abelard, fri Öfversättning af Utgifwaren, inbundit för 4 s. — De som wilja komplettera första Skäcken med Numror som felas dem, hafwa tillfälle at göra det hos Utgifwaren som bor i Herr Björkmans hus i fall samma Nummer finnas, ty en del äro utgångna, men de måst efterfråga de åter oplagda, såsom det ypperliga Talet om Religion af Wästen Ganganelli, Dödens Tempel, Öskulden, af et wittert Swänst Fruntimmer, som ehuru begärligt det är, borde ännu wara det mer, — eller om det befalls för beqwämligheten skull, blott de requireras i Boklådan skola de stickas dit — De åter, som wilja pranumerera eller insända något til införande i Wälsignade Trycksribeten, behagade adressera sig därstädes eller hos Utgifwaren, som med en slags grämelse saknat några qwicka pennors foster, hwarmed han hedrades i början, såsom N:o 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20. Äro dessa genier i grafwen, har jag wäl intet hopp, men leswa de, anhåller jag at de måtte continuera i sina gracer — Jag önskade at hwem som hålbst hwars tid eller lust ej skulle tillåta at insända något egit, wille ge mig anwisingar på ämnen eller utdrag ur någon Bok som wore applicable til införande, jag skulle wara högst förbunden, i synnerhet om Boken tillika läntes mig på en högst 2 dagar, och lämnades jämte anwisingen i Boklådan.

Utgif.

N:o 7 utkommer den 13 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 7.

Stockholm den 13 Mars 1782.

Skeppet *)

Et skepp, som hade seglat flera resor til Ostindien, blef på hemresan wäderdrifwit, och strandade på en obebodd och wild kust, men det stötte ej hårdt, och ingen enda själ omkom derwid, som skeppsbrott, war det det lyckligaste i werlden. Emedlertid, så samlar besättningen sig, undersöker, rådslår och besluter enhälligt at skeppet alt för wäl kan repareras, at sjelfwa skräfwet wore ganska förswarligt, och at ehuru det redan gjort 4 resor, så kunde det ännu tjena ganska länge. Några stora Matadorer, som blott woro om bord som Passagerare, och woro aldeles skilda ifrån alt befäl wid skeppets förbrande, började skrifa, dels i råddhåga öfwer sina betydan- de lif, dels at de wille lysa med sin slughet, det man derigenom fastade sig i uppenbar dödsfara, at Fartyget wore så sönderlagit, at ingen Byggmästare kunde hjelpa det, och at man hade ej annat at gjöra än bränna op det — Ny öfwerläggning, det ewiga pladderandet gjorde både Styrmannen och Besättningen wankelmödig, swarare af ledsnad wid deras enwighet än af öfwerlygelse, bestöto de om at tända eld på Fartyget, och de där stora Matadorerna, som hade ingen annan syssa, exequerade det straxt — Alt wäl bestält, yppar sig omsider en annan fråga, som förut ingen kommit ihåg. Et nytt skepp borde byggas, om folket nånsin skulle komma derifrån, men här fans ingen bjelke, intet tåg, med et ord, hwart enda skepps-ämne saknades. Nu, sedan Provianten, som varit om bord, blifwit förtård, började hungern infinna sig, ön war obebodd, så at det ej war tillfälle at tigga med heder, sluteligen, hwar enda både Rådgifware och Rådtagare förgicks i nöd och elände, jämrande sig i dödsstunden öfwer sin oförskikthet, at hafwa förstört det enda medlet til deras räddning.

Se

*) Insändt.

Se där! Ni ewiga Project-Makare! Ni samrände förnåma Råd-gifware! som inbillen Er at wara så uumgårliga för at underwisa och at låra era Herrar, de föresåtta sig blott at hämma missbruket, at ändra det odugliga, Ni finnen det mera lätt at wända upp och ner på ordning, lagar och stiel, och at förstöra allt — Men hafwen Ni nå sin tänkt på följderna? Weten Ni at Assyriska Monarchien geft under och at den aldrig mera kom upp?

Historietter och Infall.

Man har observerat nästan på alla Theatrer i werlden, at en Mamsell i Choëurn aldrig gör så brillant lyckta som en Mamsell i Balletten, at då den förre marcherar i Calocher på Repetition, så åter den andra i grant equipage dit. Det tros at då d'Alembert en af de första Mathematici i Franckerike sått detta som et ganska swårt probleme at oplösa, har han swarat, at det härledde sig ifrån rörelse Lagarne.

En Opera-Danseuse i Paris, ehuru hon igenom sina små behagligheter ruinerat flera de högsta Herrar, war ändå utan all offostran, så at hon ibland exprimerade rätt förwändt sit eget modersmål, hon sade då, åtminstone kan intet malicen debiteras at jag omgås med folck som är sämre än jag, så wida flera af Corps Plumatique warit hos mig till middagen (hon wille säga Corps diplomatique).

En Mamsell förargade sig ganska mycket i et sällskap beröfwer, at hon fått höra det man beskylde henne haft 4 barn med en wisk Herre — hwarföre ta så illa wid er min Lilla Mamsell? swarade en i sällskapet, må intet folck som har wärld, weta, at man aldrig bör tro mer än hälften af allt hwad som sägs?

En Elegant som änteligen trötnade wid alla sina conquerer och at flyga från den ena blomman til den andra, wille gibra et slut och gifte sig. Då hon geft ut brudstoln, sade hans unga Fru: jag horpas min man! at du nu är ifrån alla dina willfarelser, och at du hådan-
 efter

efter blir stadig och klok, ja svarade han, Min hustru! jag försäkrar dig at af alla mina sortiler är denna den sista.

En Herre hade gift sig med en flicka, som igenom sin skönhet, sit allfarswärda tycke, och sina tagna seder förtjuste alla dem som blott kände henne på dessa skäl, hvilka ofta äro kraftiga nog. En wän råkar den nygifsta Hern, gratulerar honom af hjertat til en så charmant hustru. Mannen, utan at swara, tar op sin penningpung och visar för den där wännen, som förbländad af det som lyst, säger ack! hwad Ni där har en mängd sköna ducater. — Ja, svarade Mannen, det är på samma sätt med min hustru som Ni berömmar så mycket, som med ducaterna, alt det som glimmar är intet guld, det är blot några förgylta kopparpengar jag i spel marquerar med— Där er håbanefter at aldrig dömma på apparenen, Min hustru är full af nycker, flygtig och arg, det är omöjligt för mig at lesa tillsammans med henne.

Til Mamsell S ** som en Poet kallade för Kärleks-Gudens egit Barn *)

Din Smickrare, må han då röna!
Min Chloe! hwad han orätt har —
Til sådan wårt och alt det sköna
En blind kan aldrig wara Far.

Poetens Swar.

Nej, Chloe! jag bewiser kort,
Hwad hela werlden kanna borde:
At Astrild ryckte bindeln bort
Och dig med öpna ögon gjorde.

*) Insända.

Forts.

Sortsättning på Respective Prænumeranter, hwars Commissio-
nair Utgifwaren är.

F 2 Exempl. — b, H. K. — c, P. O. 2 exempl. — r, A — g,
F. U. 2 exempl. — n, R. — o, V. J. — f, K. 4 exempl. — d,
Societas illitterata tillsammans et exemplar — s, M. G. — i, R.
M. — å, Q. V. 10 exemplar — å.

A n n o n c e.

Jag har riktigt bekommit til införande ifrån Frälse-Bonde, for-
dom Djäkne, som daterar sit Bref från Roslagen, 2 mil ifrån
Stockholm, några upgifter om Brånwin, Skinpålsar, Drank, Wat-
ten-sqwalp. Jag beklagar, at jag måtte neka Er, min låra Danne-
man! så wål som min medbroder Stockholms Posten gjort, hwilken
efter er berättelse ej eller infört dem — Men ämnet, ehuru starkt eller
swagt det kan för öfrigt wara, passar intet i mit Blad, och är emot
des första inrättning, alt hwad som intet är angenämt, glättigt och
och smickrande at höra, ware långt ifrån Wålsignade Tryckfrihe-
ten. Edra löften om vidare upgifter i wålståndet där ute på lan-
det, inför jag med tackfågelse, så mycket mera, som de låra blifwa
ganska hugneliga.

N:o 8 utkommer den 15 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,
N:o 8.

Stockholm den 15 Mars 1782:

Afhandling at lära Wetenskaperna i 16 Tomer, *) Skrifwen för
Prinsens af Parma underwisning af dess Informator Abbé
Condillac, är en Bok som borde lännas i alla regeringar där
Prinsar opfostras, för dess lätta skrifart, dess grundlighet, och för de
wackra och människofärliga principer han ger sin Höga Eleve i Rege-
ringskonsten, den swåraste af alla och ofta den måst försummade.
Den är en hufwudbok för alla Gouverneurer, för alla som fått det
högsa ansvaret at dana Furstars hjertan til millioner människors
wälsfärd. — Då Auctor går i ordning ifrån de första barndoms åren
til dem då Sjålen hunnit sit mål, då tankar och begrep äro utwid-
gade, kan den ej annat wara än widlöftig — Jag skal just studera
at gjöra så korta utdrag, på det edra, äfwen de flyttigaste Läsare, ej
böra tröttna.

Då Abbén skal bewisa at nästan alla Wetenskaper böra lännas
af en Regerande, säger han med en uplyst Filosofs dristighet: „Ni
„måtte tilstå min Nådiga Herre! at det wore nog lågt för Er Hög-
„het at ej förstå hwad kunnigt folk talar, at wara rädd för deras
„sällskap, at ej antaga wid ert Häf och ikring er person andra än
„galningar (des lots) eller halflärda, som af alla galningar äro de
„odrägeligaste i förnuftigt folks ögon. Om Ni ej wiljen hysa en slags
„fruktan för wettigt och förståndigt folk, så skaffa Er helf tilräckelig
„känedom. Wätte er själ wara nog stor för at högakta den minsta
„af era undersätare, blott hjerta, wett och dygd äro hos honom för-
„enade! och blygs, om Ni ej kan styta af andra förtjänster än Er
„Göddel.“

När Condillac skal lära sin Höga Herre Historien, går han til
de rätta källorna, malar Nationerna, deras character så moraliska som
physiska; grunderna til deras styrelser, styrelsernas mer och mindre
be

stånd eller fall, och derigenom wänjer han Fursten at sielf se och döma af orsakerna til deras wärkan.

Då han talar om Monarchiers första förmodeliga öbrjan eller anledning, at en husfader war den första i sit lilla hushåld, som med råd och dåd geck sin hustru, barn och tjänstefolk tilhanda, säger han til Prinsen „Ni ser huru wida den första tidens Monarchier woro skilda ifrån den sáfånga, den storhet, och den magt som nu förbländar undersåtare och som olyckligt wis någon gång förbländar Monarcherna sjelfwa.

Ordsakerna til det lilla Grekelands wälde och Persiska Monarchiens fall, påstår Condillac ligga i intet annat än den förres förnuftigare regeringsfätt, som långt mera än mistalet och folknummern utgör den sanna styrkan. I Grekland war ej folket slafwar, i skydd för Regeringens wälbsamheter och nycker, så säkert om sit bestånd som sin egendom, förtjensten allena och aldrig favoritsskaper gjorde befordringarna, wett och kundskaper förde befålet, det är dersöre som Athen, då hon jogar i landsflytt sina största Fältherrar, finner hon snart dylika. Hon fraktar dem, uten hon högaktar dem, och det är denna högaktning som alstrar nya.

Uter i et Rike, som Persien, hade folket, främt och föraktadt, gjort sig en wana af at krypa. Ständigt et mål för tyrannier och födslingar, ansåg det dem som et nödwändigt ondt, liksom jordbäningarna i de Ödöra länderna, det är långt ifrån at där funnos Medborgare, där är intet fädernesland hwar folket ej har et gemensamt intresse med sin Kung, som ej rådför, ej känner annat än sit eget. Utan all slags täflan, med en läghet i själen, äro de liksom döddött i en kropp som är stullig och full af elaka wätskor — Hwem bör då undra om Persiens folkhopar, (ty Armées kunna de ej kallas,) woro utan Ansförare, utan ordning och utan tapperhet.

Monarchen på Persiska Thron war ej stor och mächtig, utan inswepad i prakt och öfwerflöd wid sit Hät, och Häsmännernas hela höghet bestod i intet annat än behändigheten at kunna roffa at sig några skarfwor af sin Herres öfwerier på undersåtarens behofwer, och lysa med. En Aristides löslad dem hade warit föraktad, de behöfde aldrig besita sig om dygder och dygdiga egenskaper, ej heller ägde de dem, det war dem nog at smickra för at stiga up på deras fall, som tyranniet brädförte, lyckligt, då det seck sig en swepst, det war dem lätt at behaga en Furste utan begrep och utan ära — Den ensaldige Monarchen trodde dem stickeliga til allt, efter de niöto den stora äran

från af wara ikring hans person. Han wiste intet at om man får sig kått at smila, wara angenäm och nödwändig, at anställa leter och diversillementer i et Håf, där etiquetten utgjör hela dess warelse och bestånd, så kunde man aldrig bli stickelig til de kall och ämbeten som fordrade förstånd och ärlighet, om icke långt ifrån Thronen. Et den han i dag gaf sit förtroende, den störte han i morgon, han wiste ej sielf til hwem han skulle lämna det. Man misbrukade beständigt hans swaghet. Intriguen gaf bort alla ämbeten: sielfwa Generals-Syflornas bortgifwande woro ej altid bewis til Kejsarens förtroende och nåd: oftare ansågos de som skäl at stilsa en ifrån Hofwet, där han ej war i tycke eller war fruktad, och som lifofullt i den Provin-
cen han commenderade, war ingen ting mindre än duglig.

Fortsättning en annan gång.

Strödda Tankar. *)

En Konung har inga bättre wänner än sit Rikes lagar och stadgar
— Hwem wille nu sela emot wänskapen?

En Konung dömmier altid falskt om sit folk af hwad de gjöra för honom, men med säkerhet, af hwad de gjöra för hwarannan.

Den som är capabel at wara falsk emot sin med-undersätare, kan äfwen wara det emot sin Konung.

Den Regent som wil ansförtro sig i sina Ministrens händer, bör gjöra et det granlogaste wal af dem.

Man förläter kanske Fursten som gör en appenbar wäld, men aldrig den som igenom swel, illstighet, och under masque går til det så olyckliga målet.

Rår

*) Insända.

När skal det trampade Aliens och Africas Despoter för hwilkas
räkning så många Böcker skrifwas, så många Stats-maximer gif-
was, en gång likna Europas stora Regenter som nu lefwa?

Epigramme.

Som någon gång Ni skulle finna
Den stulna verler hos sig bår,
Som lil en sackla tror sig brinna
Och blott i egna infall får —
Hwad namn bår man den gåsen gifwa?
Helt alswarsamt — hwad tycker Ni?
Jo wet han är et bel esprit,
Och är han ej, så wil han blifwa.

N:o 9 utkommer den 18 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe,

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Släcken,

N:o 9.

Stockholm den 18 Mars 1782.

Til en af Hippocriter intagen Wän. *)

Slenhelighet i våra tider
Hwad Paradox! — Ach nej, min Wän.
Tro säkert, Religionen lider
Af detta Afgrunds = Spöket än.
I Jhusens drägt det sig förkläder,
Och drifligt bland den flocken träder,
Som Gudoms Thronen nalkas tör:
Sin Afgrunds-art det dock behåller,
Och ofta större skada wäller,
An sjelfwa Gudlösheten gör.

En swagsynt, som ej wet at skilja
Uprigtighet från Skrymteri,
Kan med den alldrabästa wilja
Af detta Spöket narrad bli;
Där ljus och skarpsynt öga tryta,
Man dömer efter sakens yta
Och anser mycket ondt för godt —
Hvem kan och billigt därpå undra?
Knapt finnes en bland flere hundra,
Som riktig pröfnings-gäfwä fått.

Bland

*) Skulle införas med glädje om ej den wärde Anonymen underrättat mig om sin äfwen så långwariga som mattande sjukdom — Min Herre! om Apollo när sin vär hos Esculapius så får Ni ännu samma hälsa som swille — Jag önskar det. och jag wil intet hoppas at Er sunna Philosophie i detta Qwädet blir det sista bewis hos Er til Själens immaterialismus.

Utgif.

Bland desse få, om någon finner
 Ut Trället sig förskapat har,
 Han straxt af fördoms-nitet brinner,
 Och alt för Troll och Spöken tar,
 Ja, sielfwa Religion han smäder —
 Ej under, at han all ting skräder;
 Bland flere tusen är den rar,
 Churu man ock söka wille,
 Som Wisshet, Religion och Snille
 I en person förenadt har.

Den Phoenix, som alt detta äger,
 Han skuggan ej för kroppen tar,
 På Helgedomens wäg han wäger
 Hwad halt och wärde all ting har,
 Han i sin Dom sig ej förhastar,
 Ej blindtwis tror, ej fräckt förkastar,
 Men styrd af sunda tänkesätt,
 Han aldrig än kamelen swäljer
 Och silar myggan — Nej han wäljer
 Hwad han har pröfwat wara rätt.

MIRTIL.

Qwäde af Gefsner.*)

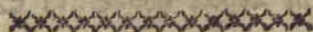
En sommar-afton, då Månans silfwer speglade sig i den flytande
 Christallen, satt Mirtil på stranden, förtjust af Nektergalens slag
 och opfriskad af den milda daggens swalka. Han återtog änteligen
 wägen til sin lugna hydda, då han under skuggrika Almar som gre-
 nade sig tillsammans i et hwalf blir warse sin gamla Far. Gubben
 sträckt på den gröna tårswan, hwilade sig där i sömnens armar och
 hans särade panna lutade sig på den ena af hans händer. Mirtil
 stad-

*) Insändt — Utaiwären tackar alltid för så wackra stycken, som hedra en Gefs-
 ners tid, då wördnad för Föräldrar och gammalt folk inplantades i barn och
 ungdom — men nu i våra sällare tider är denna moralen både trivial och onödig,
 opföstran har fått en lyckligare tournure, då man nu i de yngre åren kan för-
 walta ämbeten, hwarwader äldres skulle försmakta, så måste ock et barn lika så
 högt wara öfwer sin gamla Far i ädla och förnuftiga tänkesätt.

stodnade framför honom med hopslagne armar, han stod där länge, ögat fäst på sin Far, någon gång höjde han det emot Himmelen, som lysse emellan löfwen, och han gret i glädje.

"Ack Du! suckade han, Dig som jag värdat närmast Gudarna, huru trygt säfwer du icke? hwad den rättfärdigas hwilla ändå är ljuslig och ren! Det är för at löfwa och prisa, som du, utan twiswel, fört dina berrande steg under detta grönskande hwall, och i dina böner är du insomnad — Ack! min Far! — du har äfwen bedt för mig. Hwad jag är lycklig! du är bönhörd af de oddliga, och om du ej wore deras käraste barn, så wore denna boning aldrig så säll, dessa grenar aldrig så lutande af frukter, aldrig, aldrig skulle wälsignelsen sträcka sig så widt öfwer våra hjordar och våra åkrar . . . Huru många gånger ömmande wid mina små omsorg-r för din Alderdom ha icke glädjens tårar strömmat på dina kinder? Huru har icke din mun wälsignat mig med et småleende du lånt ifrån Änglarna? Ack, min Far! hwad jag kände . . . hela min själ . . . mina ögon wätas af tårar — Annu i dag, då du geck ur din koja, stödjande på mina arlar för at wärma din stelnade kropp i solfvenet, sade du, när du såg sären hoppa ifring dig på dessa blomster-stätter, „Mina här hafwa blifwit snöhwita i lugn och glädje. Åtskade Parker! grönskande Fält, snart får jag ej se Er, grafwens mörker skymmer för mina ögon och jag skal bortbyta Er emot ännu sällare trakter . . . Ack! min Far! min wälsjörare! min Wän! skal jag då mista dig? — fastiga tanka. Då himlar! skall jag resa et altare wid sidan af din graf, och den timan då Solen lyser klar, det ögnablecket jag kan astorka den olyckligas tårar, gifwa den fattiga et bröd, då min Far! skal jag offra dig blomster och mjölk.

Mirtil teg och betraktade den Gårds-häns-Gubben. Huru sött säfwer han icke? huru småler han icke i sömnen? — det är utan twiswel, säger han gråtande, någon af hans dygdiga gärningar, som swäfwa i en dröm och teka dem på nytt. Hwilket wackerst sten kastar icke Månan på hans kala hjässa? Wätte wädrets swala släcker och daggens pärlor ej gjöra dig minsta ondt! Wid dessa ord koker han honom på pannan, upwäcker honom helt sagta, och leder Gubben in i kojans, där den mjuka sängen af måssa och blomster redan war opbäddad.

Announce.

I Boklådan wid Riddarhusstorget där dessa Blad säljas, finnes äfwen af 1:sta Skäcken Wälsignade Tryckfriheten mer och mindre completa Exemplar inbundna i blå Band, de förra til 1 R:d. 32 s., de sednare til en R:d. 16 s., hwarje del kan ock köpas särskilt ifrån början til N:o 50, och derifrån til N:o 100, då den första kostar 1 R:d. och den andra 32 s.

Dito.

En människa som upblat sit wett utan at försäkra sit hjerta, älskar äran, friheten och säkerheten; (ty han känner dem mer än til namn) åstundar Condition på 1 år hos en lika sinnad. Dess namn gör ej til saken; namn bär ej wärdet: Dess caractere nämnes ej; ty man åstundar Condition hos dem som ej regeras af fördom: Om han har syhla eller ej kan wara lika; ty den är ofta en falsk prägel: Dess Bibliothequé nu för tiden är Boileaus Satirer, Esprit des Romains, Brutus, Sanning och Nöje, och en Bibel. Skulle man finna en Person som är nog stor at wälja ofwanbeskrifne, följer det af sig sjelf, at man kommer öfwerens om lönen, ty egennytta ehuru allmän, är ej hans. Men på det ingen må blifwa bedragen af en beskrifning, som egenlärlet ofta börjar och därskap fortsätter, kan bägge wid et samtal utleta om de äro födde för hwarandra, eller sympatisera ihop. Adress fås hos Utgifwaren af Wälsignade Tryckfriheten.

N:o 10 utkommer den 20 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 10.

Stockholm den 20 Mars 1782.

Lejonet, Räfwen och Gjåfen.

Fabel. *)

Et Lejon trött wid Regeringen, wid det dryga ansvar, de mödosamma syflor, och det smärtande bekymmer, som åtminstone böra åtfölja den, bestöt at nedlægga spiran och långt ifrån Håf och Håf-lefwerne förnöta sina återstående dagar i lugn och ro.

Hans wilja blef kundgjord, dag utsatt, då ny Konung skulle wäljas, och en stor och förnåm Räf feck mästa rösterna. Straxt kastar hela församlingen sig ner för den på sin Thron sittande Monarchens fötter: de mäktigaste djuren, såsom Tigrar och Björnar tåslade om den äran, hwem som skulle krypa måst. Under det, så förställer Konung Räf sig, antar et alt för godt, mildt och nådigt anlete; man ophörjer hans djupa förstånd, man berömmar hans dygd, hwart enda ord i hans mun afhörs som et Oracel, som den aldrawigtigaste sanning, smickrare-hopen uphörde ej at qwåda sin Hjeltes låf — Hwilken gråsten är icke dyrbar så snart den är förkyld? en liten Räfunge likwål af de aldraillistigaste tränger sig fram igenom hela trållarbyket, och wid foten af Thronen haranguerar dem i dessa ord.

„Hwilka himla egenskaper hafwa icke förenat sig hos edar nya Regent? Han som i alla tider varit banad för en Thron och upsofrad i sjelfwa dygdens Schola! af hwilken nåd, hwilken människokärlek för mildras icke hans Höga Makt! Hwad denna Hjeltes affikter, des hela lif är okonstlat och rent! alt wåld och förtryck skal hådanester ophöra. Des djupa förstånd infer de hemligaste Stats-saker, hans förnuftiga tiltagsenhet skal wårka de lyckligaste ändringar,

försiktighet och godhet intaga hela hans själ — Lycksaliga djur! hwad kunnen Ni icke hoppas under en så säll och wis styrelse!

Herr Råf stöt, och en mistrogen Gås, som stod intet långt derifrån talte i sin tour til sina Camrater: „Så snart jag hör en skålm berömmas, så styr jag des wän, Panegyristen. — Hwad war icke det för et prägtigt Lofstal? men det war en Råf som hölt det. Dessa Herrar som berömma denna förvaltningen, som kalla den florerande mild och wis, den lär kan hända så wara för dem: men wi allena torde så känna tyngden af alt swet och wäld; säkert blifwa wi alla slagtabe. Den aldrasämsta af Kung Råfs Hästtat, för at wisa sig läcker och at ha god smak, lär hädanefter i hwart mål spisa Gås-stek.

Tänkar af Rousseau.

Den enda Moralen som et barn bör lära, och som är outhärlig för alla ådrar, är at aldrig skada, aldrig tilfoga en människa det minsta ondt, den Reglen at gjöra godt, (om den intet förstås inunder denna) är farlig, falsk och motsägande — Hwem är det som icke gör något godt? hela werlden gör det, den lastfulla äfwen så wäl som den dygdiga, han gör en lycklig på hundrade olyckligas beskostnad, och derifrån härleda sig alla människans plågor — Uck! hwad godt måste icke den (om en sådan är til) gjöra sina likar, som aldrig gör dem ondt? hwilken ärlig själ, hwilket alfwarsamt wäsende behöwer han icke dertil? det är intet i Theorien utan igenom utöfningen, man begriper huru swårt det är at lyckas i en så ädel och dygdig föresats.

Ju mera man är ur werlden, stild ifrån samhället och sällskaper, desto mindre ondt gör man — En känd Auctor säger, at ingen annan än den elaka (le mechant) är för sig sjelf; jag igån säger, at ingen annan än den dygdiga är allena, och om denna maximen är mindre konstig, så är den destomera förnuftig och sann. Hwad kan den elaka göra för skada stild ifrån alla människor? Det är ibland dem och på dem man får lära at stjuta sina förgiftiga pilar.

Själen's lugn består i et djupt förakt emot alla dem som tro sig mäktiga at förstå det.

Människor! wäret menliga, det är edar första plikt: wäret det för alla stånd, alla ämbeten och alla åldrar; för alt, hwad som kan röra en människa — hwad är det för stort at gå utom mänskligheten?

Den som bjudit til at lefwa sä, at han ej behöft tänka på döden, ser des ankomst utan minsta räddhåga — Den som insomnar i en Fars sköte, bryr sig aldrig om huru han wagnar.

Så är människo-ödet, förnuftet wisar oss målet, och våra begär narra oss derifrån.

Den floka ser den allmänna förödelssen, som han ej kan hindra med et beordrowat ansigte, men den enskilda sätter han sig emot, eller wänder ögat bort.

Arbeta är en oundwikelig plikt för hwarje människa i samhället, rik eller fattig, hög eller låg, hwar enda lättjesull är en skålm.

Alldrig har ännu et ömt och dygdigt hjerter älskat yra och stormande nöjen, en usel och fåsång lycka för själar som ej känna, och som tro at rusta bort lifwet är at nyttja det.

Öfversättning *)

Uf Fransyska Poemet sur le Proverbe: Tandis que l'herbe croit, le cheval se meurt: se N:o 4.

Hwad tjenar börden til förutan mynt och lycka?
 Hwem bär i något stånd sig mera usel tycka?
 An den som släpar fram en sexton anors rad
 Och ser sig utan hopp at nånsin lefwa glad,
 Ni sälla Odalmän? som ägen fria händer,
 Den falska lyckans hjul sig icke för Er wänder,

Er

*) Insändt.

Er grundwal mera fast, när wår behöfwet sidd;
 Oß dårar glittrets präal, tils wi ej äga brödd.

Du djerfwa ungdoms flock! som op til åran syftar,
 Dig smickrets lufwa dröm til höga branten lystar,
 Lif, hälsa, frihet, lugn, och sötman af din ro
 Du offerar för en nåd, hwarpå du dristar tro.
 Du tror at åran då dit namn för ewigt teknar
 Och räknar på en Krans, hwars Lager aldrig bleknar;
 — Men glöm ej någon gång — på detta lystra fält
 At dina Barnabarn, kan hända, dö af swält.

Men Fursten säger du — Han lär wäl omsorg draga;
 Och Fursten swarar jag — Hwar skulle han det taga?
 Med wilja och med häg, med största ädelmod
 Han aldrig nära kan så hög och fattig blod,
 Och det som ofta händt — Hwad ena Kungen gifwer
 Den andra återtar, och man den samma blifwer:
 Så medan gräset gror: blir stolta Grolle dödd,
 Med Grolle döer ock jag af brist på dagligt brödd.

N:o 11 utkommer den 22 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o II.

Stockholm den 22 Mars 1782.

Ansöknings-Idéer. *)

Från en ort, der man förföljer
Hwar enda själ som tänka will,
Där trängt begrep innom sig höljier
Hwad sanna äran ej hör til,
Jag hastar til en Hjertes Thron
För Hjerten mina öden tyda,
Mit hjertas aning följa, lyda:
Och söka skygd för min person.

Ut witterhetens bragder öfwa
Ej gagna kan et uselt lif,
Hwad denna tanke bör bedröfwa!
Särwäl du glada Tidsfördrif,
Ut smickra och at ljuga halt
Det wore alt sit wärde mista,
Och den Poet må bli den sista,
Som håller snillet sit för falt.

Ut til en owäns fötter falla,
Det wore prof af lägsta själ,
Ut Cellus a) för en Christen falla
Må höra til en Romersk träl,
Ut qwäda Gyltne tiders pris,

*) Insändt Öder ifrån.

Med

a) Cellus war en hedning, som förlöfde de Christna i första Ödsamlingens tid,
örög och hämdgirig, mera djärf än lärde.

Med spindelwäf uti sin lista,
 Det blifwa lär det aldrasista
 Som ordas af en werkelig wis.

Ut sig en Stönhets nåd förwårstwa
 Dertil är jag för ful och twår,
 Jag skulle ridiculen årstwa
 Til wederlag för mit beswår,
 An om . . . Nej aldrig som Spion —
 Den lyckan snårjer sig til lycka,
 Och den så lågt sig låter trycka
 Får aldrig nalkas GUSTAFS Thron.

Ja! GUSTAF styr, och se! jag waknar
 Flyn bort Projecter! Tankeqwal!
 Jag all min förra oro saknar
 Och känner hopp uti mit wal,
 Om Sonens öde Fadren rör,
 Och undersätens Kungens hjerta,
 Bör då mit sinne känna smårta?
 Nej, GUSTAF jag som Swenssk tilhör.

Din Nåd, min Kung! mit öde leder,
 Mit öde stadga skal min dygd,
 Att nyttig bli, det är min heder
 Och tjänst för Dig och fosterbygd;
 Jag tänka wet förutan gräl,
 Och om jag får mig sjelf berömma,
 Jag lärt för mänskligheten ömma
 Och känner wårdet af min siäl.

Det hör den Drotten endast til,
 Att hägn åt de förtryckta lämna
 Och deras ofdrätter hämma:
 — En Kung som detta icke wil,
 Hans Höghet är ej afwund wård,
 Långt bättre undersäte wara,
 An på en Thron med sådan fara
 En Kunglig Krona bli besfård.

Widare Recension af Abbé Condillacs Bok.

Kan någon exprimera sig med mera sanning och mera rätt-
 wisa, än Auctoren gör om Religion. „Man kan intet wara
 „nog religieux säger han til sin Prins — Men om er Gudsfruktan
 „intet är uplyst, lären Ni glömma edra höga skyldigheter, och synda-
 „sätta Er med bigotterier. — Dersöre at det är nödwändigt at be-
 „dja, så tror Ni Er altid böra bedja, Ni glömma at en sann Guds-
 „dyrkan består i et noga opställande af ett dyra fall, och Ni wiljen
 „leswa i ert Häf, som i et Kloster, Ni skal få en skänd Hippocriter
 „ikring Er, Prästerna skola öfwergefwä sina gärningar. Blinda Fur-
 „ste! Ni begriper intet huru litet deras lefwarne är öfwerensstämman-
 „de med deras lära: De smickra Er så mycket för Er helighet och
 „er Gudsfruktan at de sjelfwa glömma den. Så småningom och o-
 „förmärkt tager Ni deras ställe för at lämna dem edert, Ni lärer
 „ständigt ligga på knä framför er bönstol, de aldrig, — Nådige Her-
 „re! märk följderna, ifrån dragelige Guds Ords Tjenare skola de
 „blifwa odrägelige Stats-Ministrar.“

I Politiquen, som affhandlas för samma Prins, af Condillacs
 Bror, Abbé Mably, bewisas dessa sanningar, at Lagar och Öfwer-
 hets-Personer äro nödwändiga, at Lagarnas rättwisa eller orätt-
 wisa äro källan til godt eller ondt i samhällen; at undersätarn bör
 lyda Öfwerheten, men Öfwerheten Lagen, — Hela denna Affhand-
 ling är full af djupsinliga reflexioner, höga tankesätt, starka och dri-
 stiga sanningar, lika så nyttiga för folket som Regenterna, dömmes Lä-
 saren sjelf af följande utdrag.

Swarpå känner man at de Politiska Lagarna äro rättwisa? på
 deras opartisthet, swarar Mably, ty naturen har ej gjordt skillnad em-
 mellan sina barn, wi hafwa alla själ, förnuft, organer, hon har in-
 tet skapat Tyranner, Slafwar, Monarcher, Undersätare, Sörsta
 Classen och sista Species, Rika, Fattiga: huru kunna et Rikes Lagar
 som blott böra uttyda de naturlige Lagarna, utan fara stödfasta en
 grym och störande skillnad emellan människor? huru kan Lag, som
 bör wara grundad på förnuft, stöta det utan at göra ondt? All lag-
 stiftning som effrar den ena delen undersätare at den andra, är enfi-
 dig, och följaktligen orättwis. I sig sjelf, med hwad äga bör det
 olyckliga folket, hwars wälfärd man så ömt sårar, anse dem som
 bygga sin orkomst blott på dess bekostnad, då det hwarken äger eller
 kan äga et sådernesland, utgör det icke en flock af fiender eller åt-
 min

minstone främlingar inom Staten? — De gamla Slafvar borde ha-
 ta sina Herrar, också gjorde de ofta upror. Ibland och andra af den-
 na tiden wore det icke osörnuftigt at tro, det en enda medborgare kan
 finnas i den hopen, som är brakt til uselhet och fattigdom, och som
 är så föraktadt och trampat af de stora, at den förlorar alt begrep
 icke allenast om friheten utan äfwen at de äro människor?

Auctor påstår, at i en wäl inrättad Stat bär den characteren
 Medborgare gå framför födsel, rang och stjärnor, och at intet namn
 inom Staten bär vara så heligt, som det medborgerliga *). Man
 kan, tillägger han, så styra, at ingen medlem bär sakna bröd, „blott
 „säger han, Fursten wil sätta gränser för sina lustar, och vara den
 „första som ger exempel på hushållning och måttelighet, så händer al-
 „drig at det fattiga folkets föda blir opslukat af favoriter, smickra-
 „re och smålöpere. Ingen ting är då lättare än at utfärda påbud
 „emot yppighet och öfversködd som minska våra begär, och gjöra rike-
 „domar mindre nödwändig.

Slutet en annan gång.

*) Et tankesätt tagit af vår stora Konung som kallat sig första Medborgaren.
 Insändaren.

N:o 12 utkommer den 25 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag-Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Stäcken,

N:o 12.

Stockholm den 25 Mars 1782.

Öfwer allmänna fördärfwet i Assyrien *).

Senslighet jag lutan rör, Jag ingen lindring har,
Swart slag jag slår, hwart ljud jag hör, Ur hjertat suckar drar,
Jag sjunga wil, men ack! min Röst Med lutans likhet bår,
Swart andedrag uti mit bröst Af oro fängslat är.

På fältet af en irad werld, Mit öga swäfwat ut,
Min tanka blie i oro snård, Jag känner nöjets slut,
Jag söker månsflighet och dygd, Men intetdera ser,
Här öfwas brott förutan blygd, Och wisdom fins ej mer.

Swat åtra efter fluggor far: Man wet ej något wist,
Man hjerta utan känslor har; Man tro och sanning mist,
För dårskap månsko, sinnet rörs, Det är des tidsfördrif,
Ej längre samwets-rösten hörs: Bland lif fins intet lif.

Et bistert måln betäcker alt, Alt natt och mörker är,
Swart hjerta drifwes wrängt och kalt, Och idel dåskar bår,
Det swarta hwitt, det hwita swart, Man utan granskning gjör,
Man ilar och man wet ej hwart; Man alla ljud försör.

Jandlighet är list och swel: I skrymtans lars man går,
Sielf Gudalåran är en lek, Som ondskan wäl förstår,
Om någon följer Himlens bud, Den winner ingen hamn,
För Jordens skuld man årar Gud, Och mördar i hans namn.

Som Liljan flyr för stormars wäld, Och ner til jorden trycks,
Så är en from til träldom såld; Han ur all ordning rycks,

Om

Om han mot lasten tala tör, Han dubbelt krosas skall,
Och säll man honom kloga hör, wid smärtan af hans fall.

Ej frågas hwem som åger wett, Ej hwem som årlig är,
Men hwem man bästa staswen sedt, Och tyngsta Cassan bär,
Förstånd den rika endast har, Den intet wet är lerd,
Att dessa gifwes alt förswar, En klot är intet wärd.

En flitig utan losord går, den lata blott beröms,
En redlig ingen aktning får; Förrådnarn årlig döms,
Welsning ofta skänkes den, Som borde straffad bli,
Och den är endast årans wån, Som skäms at wara fri.

Rättwisa! Plara Himla-bygd! Jag säfångt söler dig,
Hwem röna får din helga skygd? Hwem ej beklagar sig?
Då lasten i dit namn går opp, at skipa lag och rätt
Sins mer för dygdan intet hopp, Och inter bärnings sält.

Sen skogar blifwit fälde ner, Där rostwarn fordom war,
Man deraf Slott i Staden ser, Där han sin boning har,
Med rostwet som han lagligt gjort, Han leswee sält och wäl
Och den som Herre wara bordt, Är nu tyrannens träl.

Som fordom Himlalårans wån I kulor gjömde sig;
Så helga skygd! du måste än För ondskan döfja dig,
Och wett med dig har samma lott Uti sin lilla wrå:
Det största högd af lyckan nådt, Om det kan leswa få.

Nåmn aldrig rättighet jag ber, När du förkrosad är,
När du i stoftet trampas ner, Och armods bördan bär,
War tålig! säkert dödas du, Om du wil tänka fritt,
Ty ingen fristad gifwes nu, För hwad man kallar sit.

En bos, som wunnit namn af stor, Dig anser för et mygg,
Och du tror falskt om du dig tror Bland dårar leswa trygg,
En grof, en wrång, en nedrig själ Förtjänsten aldrig rör,
Han menar gjöra ganska wäl, just då han dig förstår.

Att ha förtjänst, det är ej mer Att hafwa gjort sin pligt,
Nej — werldslig slughet endast ger Att andra wägar wigt,

Om du wil gjöra lycka här, Du måste bli af dem
Där aldrig något heligt är, Där två kan wara fem.

Wår tid har blifwit altför klot Alt längre wörda lag,
Det är en gammal utndt bok; Men följa wälbehag
Är enda rättesnöret nu: Det verklig frihet ger,
Gack, fly för ondskans wägar du! Som hennes dårskap ser.

Tänk ej i wänskap finna tro, Den bygden utsläckt är;
Hon kan i wrånga bröst ej bo, Kan hon då triswas här?
Alt söla den lät warsamt bli! Des namn är endast qwar,
Det är et fint bedrägeri, Som grofwa wapen drar.

Se; egen affikt endast rår, Den alla känstor rör,
Om den ej ständig föda får, Wår wänskap flygtar, dör:
En tid, då alt har blifwit falt, Man wänskap köpa skall
Och, om du den ej wäl betalt, Han blir i blinken all.

Alt följa wilda lustans drift, Uppfyller hwarje själ,
Alt nöjet sugas idel gift, Blott lasten smakar wäl,
Alt gjöra godt man länge glömt, Den arma tryckes ner,
Och då som måst man talar ömt, Jag idel grymhet ser.

En hop i wällust bäddad in, Sit wäsen sjelf förgör,
Den kallår morgondagen sin, Och dock i aften dör,
En ann, då denna falnat bort, Ej någon warning tar,
Ehuru lifwet är så kort, Man ewigt wilsse far.

Just som wi fordom sågo barn, Man nu de gamla ser,
De wecklas in i willors garn, Man fåfångt lexor ger,
Som werlden blott för lek war til, Man intet stadgat tål,
Ej någon fins som lära wil Sin danings ändamål.

Tankar.

Sidewarfwets glädje består til ena hälften af okunnighet, til an-
dra hälften af lögn.

Alt smickra sig med beständig frögd midt ibland ständiga omwår-
lingar, med et altid warande lugn på et stormigt haf; med en klar
Him.

Himmel om Hösten — Kan en i hetlig Feber drömma mera räsande.

De största Kundskaper säga en gemensligen huru litet man vet, och de största rikedomar huru litet man kan nyttja.

Den finaste spindelväf är et tjockt rep i förhållande emot den tråd hwarpå en Tyrann grundar hela sin lyckalighet.

Hwarföre är menniskan ända ifrån Thronen til kajan så usel? Kanste för det at lyckan styr oss — Nej, derföre at wi sty lyckan.

A n n o n c e.

Mit Landt-Fruntimmer! förlåt mig som ej kan införa den ströfen Ni behagat sticka, jag wil ej göra mig den trouppen til owån, kanstje det är just der jag skal göra lycka, säkert har den som tar af ljusen, sin hederliga dubbla lön. — Herr Parterrist! oaktat mina suckar i N:o 1 för Alceste, så skulle ingen håldre än jag infört Era tankar om Werldenes wanfclighet, de äro sammanhängande qwicka och sanna, men Ni medger sjelf i Er Billet, at de torde komma för sent, Novitatis gratia är förlorad, och det är redan mycket, om Ni tillåter, så behåller jag dem i min portfeuille tills samma händelse torde tilldraga sig — hwarföre skal Alceste allena sty? Ni beklagar at wår inhåmska Theater förlorade i språket derigenom, — den Danska accenten, säger Ni, war så wacker, — ja min Herre! litet wäl intet wackerare än den Tyska eller Fransyska, jag ber at Ert löfte ej glöms om widare genere'la reflexioner öfwer wår syndiga werld och dess wanfclighet, de skola straxt införas, jag har inga skäl, inga affigter, intet listeme, inga förbindelser, utom Kongliga Tryckfrihets Förordningarna, at neka, twårtom, jag råknar för en heder at wara utgiftware af dens Manuscripter, som röjer en så lätt och munter skrifsart, på all mat gör salt en haut gout, och min Herre spar det ej heller. Herr Naturæ Curiosus Prænumerant! Tack för Er Öfversättning i N:o 10 — men har Ni nånsin hört så underligt? Swaret derpå, som är lyckligt och äfwen på vers, trycker intet Herr Stolpe, jag wet intet orsaken. Och hwad göra? Sidsta Kongliga Tryckfrihets-Förordningen är tydelig.

N:o 13 utkommer den 27 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.